RÉSIDENCE SUPÉRIEURE AU TO
DÉPOT LÉGAL

NĂM THỨ MƯỜI HAI. — SỐ THỨ 2046 — MỖI SỐ : 0$03 — NGÀY THỨ HAI 14 JANVIER 1924

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DÉPÔT LÉGAL INDOCHINE N2-1946

HANOI	Một năm	Các làng và các công-sở	Sáu tháng	Ba tháng	Một tháng
Hà-nội và Phủ-lý	6$00	»	3.00	1.50	0.50
Người đưa tin đi mỗi lần	6$90	8.00	3.50	1.75	0.60
Mỗi số 1 xu bán ở Hà-nội	6$30	8.00	3.20	1.60	0.55
Hà-nội và các tỉnh Trung-kỳ và Kham-mouth	6$30	8.00	3.20	1.60	0.55
Hà-nội và các tỉnh Bắc-kỳ và Thanh-hóa	6$60	9.00	3.30	1.65	0.60
Ngoại-quốc	12$00	»	6.00	3.00	1.00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur-gérant : NGUYỄN-V-LOÃN

Adresse télégraphique : TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

ANNONCES
Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0 = 065 de large.
Une seule insertion. . . . . 0$30 le c/m
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . 0$15 le c/m
Réclame dans la 1re page. . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Làm thế nào cho chỉ tụng

Mới đây quan Công-sứ và quan tỉnh Hà-đông vì thấy trong tỉnh hạt việc tranh tụng một ngày một nhiều thêm, có hỏi các ông kỳ-hào nghị-viên làm thế nào cho dân bớt kiện, nghe chừng cũng chưa có cách gì giải quyết cho thật được xong xuôi, xưa đức Khổng-tử có nói : « Thính tụng ngô do nhân dã, tất đã sử vô tụng hồ » nghĩa là xử kiện thì ta cũng như người, phải làm thế nào cho dân không kiện nhau nữa thì mới là hay ; xem câu nói đó, thì biết rằng cái vấn-đề chỉ tụng người xưa cũng đều lấy làm khó giải quyết.

Dân ta bây giờ đương buổi bán khai, học vấn chưa được phổ-thông, kiến-thức hãy còn eo hẹp, ở trong làng xóm, chỉ ganh khí nhau nhởi ăn tiếng nói, nơi đừng chỗ ngồi, hoặc vì ma men mà sinh khích bác chau, hoặc vì xấu bụng mà làm hại nhau, ấy là mối ngán sinh ra hàng ngày ở trong chốn thôn quê ta đó, Lại có một hạng người xưa nữa, tục quen gọi là thầy-cung thầy cò, mồm mép lém-lỉnh, luật lệ thông làu, ăn không ngồi rồi, bày chuyện để tìm đường kiếm chác, dăm bị khóc, chọc bị gạo, lửa cháy lại đổ dầu thêm, lợi-dụng cái khách-khí đại của người khác, để cầu lợi riêng cho mình. Hạng người ấy làng nào cũng có, cũng lại là một cái mầm tranh tụng cho dân ta đó. Vì thế cho nên tụng-đình vẫn thường đông, cửa huyện cửa tỏa không bao giờ vắng, mà tình trạng chốn điểm-lư lại lắm bề điêu-đứng, dân-tục ngày thêm tệ bạc, phong hóa ngày thêm đổi hại, thật là thấy đã thảm mục mà nghĩ lại thương tâm.

Những người có chức-trách thân dân, lại lắm người không biết lo hết bản-phận mình, đã không lưu tâm đến việc chỉ tụng tức tranh, lại còn mong đục nước béo cò, cũng muốn sinh sự để dễ đường vơ-vét, thế thì còn mong bao giờ được thấy dân thuần tục tốt, mà bớt được tranh tụng nữa chăng ?

Theo phép tố-tụng mới bây giờ, phủ huyện (Tòa sơ-cấp) xử rồi, bên thua muốn chống án lên tỉnh (Tòa án đệ nhị cấp), thì phải nạp trước ba đồng bạc, khi tòa án đệ nhị cấp xử rồi, nếu thua thì phải mất, nếu được thì được trả lại; như lại không chịu mà chống án lên tòa Thượng-thẩm, (ở Hà-nội), thì lại phải nạp trước mười bảy đồng, số tiền ấy cũng đến khi xử rồi, nếu được thì được lấy lại, mà thua thì cũng mất. Đó cũng là chánh-phủ đã xét thấu cái tình ham kiện của dân, mới đặt ra luật lệ rất nặng nề, để cho dân sợ mà bớt đi ; nhưng ai ngờ lệ-phí dẫu nặng, mà tranh tụng vẫn không thấy bớt được chút nào, hình như vẫn có một cái ám-chướng ma-lực gì nó xô đẩy dân ta đến trước tụng-đình vậy!

Bây giờ muốn giải quyết cái vấn-đề chỉ tụng, tưởng còn có cách này : Dân ta hám kiện, phần nhiều tại kiến thức hẹp mà hay ganh khí nhảm, không biết luật pháp là gì, hoặc là tức khí hung hăng, hoặc là nghe nhởi xui giục, hăng tiết lên thì nhẫm mất làm liều, nào có kịp suy sau tính trước, đến khi cỗ đã vào tròng, dứt ra không được, tuy ân-nán mà việc đã rồi. Vậy nên muốn cho dân biết đường sợ hãi để bớt sự kiện xằng, thì không gì bằng cho dân biết luật. Một tháng mấy lần, hương-hội nên họp dân em trong làng, rồi cắt phiên nhau mà giảng luật cho nghe ; nhân khi giảng đó, lại lấy nhời nhẽ mà bảo ban dụ dịch, cho ai cũng hiểu rằng kiện tụng là một việc bại thuong phong-hóa, mà lại làm tốn tiền bạc, mất thì giờ, gây một mối hiềm thù độc hại cho nhau. Nếu dân ta đã hiểu luật, thì đã sinh lòng kiêng sợ, lại được nghe lời khuyên dụ luôn luôn, tất cũng có khi thông hiểu được nhẽ phải chăng, đến khi dân đã sợ luật và hiểu nhẽ, thì cái ganh hơi tức khí, tất cũng bớt được dần dần, mà thầy cò thầy cung cũng hết phương xui giục. Nhẽ ấy cũng như những người có đọc sách thuốc thì phần nhiều biết kiêng khem gìn giữ, không dám theo cái tính ham muốn, mà làm những điều phạt tính thương sinh, chớ không như những người cục cục ù ù, chỉ chí miễn cho khoái lạc một thì, mà không nghĩ đến những sự tật bệnh gớm ghê về sau sẽ mắc phải.

Lại còn một cách này, tưởng thi hành cũng có hiệu-nghiệm : phàm việc kiện tụng ở các làng, trừ những việc hình án ra không kể, còn thì xin nhất thiết giao về hương hội hội-đồng mà hòa giải. Người có chân hội-đồng toàn là dân anh dân chị có kiến-thức quyền thế ở trong làng, mà họ nào cũng có người tộc-biểu ra dự chân hương-hội. Phàm những việc kiện cáo lỏi thỏi, tộc-biểu đã lấy tình bà con, mà khuyên bảo đường hơn lẽ thiệt, hội-đồng lại lấy lẽ công-bằng mà phân đoán bên được bên thua, vì người tộc-biểu đã là người trong họ, mà hội-đồng lại không phải quyền độc đoán ở một người, lời thân-tình đã dễ lọt tai, mà lẽ công-chính lại càng hả dạ. Những người vì ganh khí vì xui giục mà sinh kiện cáo, như đã kể ở trên kia, tất là hiểu lẽ mà tự xin bãi tụng.

Ở nước Pháp mỗi tổng có đặt một ông quan án (Juge de paix), cốt để điều-đình hòa giải những việc tạp tụng của dân ; cái chế-độ tài-phán ấy thật có thâm-ý rất hay mà đã có kết-quả rất tốt. Ở xứ ta bây giờ, từ sau khi các làng đã cải-lương hương-chính, hội-đồng hương-chức cũng đã được có quyền hòa-giải cái việc tạp-tụng trong làng ; nếu những cả các nước Đồng-minh cùng can-thiệp vào, vậy việc điều-tra ấy nên giao cho một hội-đồng Đồng-minh.

Các báo-chương hai nước đều cho đặt một cuộc điều-tra là phải, nhưng còn nghị-luận về đường luật-pháp xem cuộc điều-tra nên thế nào là phải.

Việc nước Anh

Báo *Le Temps* được tin rằng thọ hỏa xa nước Anh rục rịch sắp đình-công. Nghe đâu vì họ không bằng lòng cái giá tiền công của sở coi tiền công thợ thuyền ấn định.

Số xuất-cảng và số nhập-cảng của nước Pháp

Số hàng-hóa nhập cảng của nước Pháp trong 11 tháng đầu năm ngoái đáng giá 26.442.897.000 quan. Về 11 tháng đầu năm 1922, được 18.995.549.000 quan. Vậy thặng được 7.137.357.000 quan.

Số hàng-hóa xuất-cảng, từ ngày 1er janvier đến ngày 30 novembre 1923 được 23.69 .39.000 quan. Về độ ấy trong năm 1922 tính được 16.377.93 .000 quan Vậy thặng được 7.312.100.000 quan.

Âu-châu điện-tín

HAVAS

Paris, ngày 11 và 12 janvier 1924

Về việc khí-cầu Dixmude bị nạn

Tàu phóng ngư-lôi Bambara nạo bể ở gần San-Marco lại vớt được một cái xáp-páp, một cái co-ni-ê, một cái áo lông, một tí giấy điện, có thịt dính vào đấy.

Một chiếc tàu ngầm bị hại

Tin Londres. Tàu ngầm L. 24 của nước Anh chở 30 người bị đắm.

Mái một nhà máy sợi đổ

Mái nhà một nhà máy sợi ở Bradford (nước Anh) đổ. 13 người chết. 15 người bị thương.

Việc kiểm-duyệt quân bị ở nước Đức

Tin Berlin — Hội-đồng Đồng minh lại bắt đầu kiểm-duyệt việc quân-bị ở nước Đức.

Quốc-vương Hy-lạp bị nạn ô-tô

Tin Londres. Ở Carnovitz có tin đến nói rằng quốc-vương và hoàng-hậu nước Hy-lạp bị nạn ô-tô Quốc-vương không việc gì, còn hoàng-hậu bị trọng-thương.

Đường vô-tuyến-điện Pháp với Đông-pháp

Ngày thứ năm này, quan Albert Sarraut sẽ làm lễ khánh-thành đường vô-tuyến điện trực tiếp của Pháp với Đông-pháp.

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 12 và 13 Janvier 1924

Pháp với Anh

Quan Giám-quốc Millerand và quan Hải-quân bộ thượng-thư Raiberti có gửi lời chia buồn với Anh-hoàng cùng bộ hải-quân về việc tàu ngầm L. 24 bị nạn.

Vàng nước tan, chìn đứa trẻ chết

Tin Longwy. — Hai mươi đứa trẻ chơi trên một cái ao nước đóng vàng. Vàng tan. Chìn đứa mất tích.

Việc nước Hy-lạp

Tin Athènes. — M. Venizelos giải bày cái chương-trình của ông tại tòa nội-các. Ông khuyên nên đặt một cuộc chúng dân đầu phiếu, và ông nói rằng việc ông dự vào quyền chính là tạm thời mà thôi.

Việc nước Đức

Tin Stuttgart. — Nhân-dân biểu-tình phản-đối tại nhà trụ sở của hội-đồng kiểm-duyệt quân-bị. Công chúng hát bài quốc-ca. Linh cảnh-sát đuổi đi.

Tin Berlin. Đảng Thứ dân nghị-viện hội-nghị ngày hôm nay. M Stresemann thượng-thư bộ Ngoại-giao, M. Jarres, thượng-thư bộ Nội-vụ có dự nghị. M. Stresemann có trần thuyết về cái hiện-tình chánh-trị, nhất là về các vấn-đề ngoại-giao.

Chánh-phủ trung-ương xét việc hoãn-cải điều-lệ của nhà quốc-hội ngân-hàng, có ý muốn mở rộng quyền cho viện chánh đồng-trưởng và viên phó tổng-trưởng.

Pháp Anh với Đức

Trong 360 xã ở đất Palatinat, 330 xã theo về chánh-phủ biệt lập. Cái vấn-đề đất Palatinat hiện nay hai chánh-phủ Pháp Anh đương nghị-luận với nhau. Chánh-phủ nước Anh thì muốn giao cho một viên đại-biểu Anh điều tra về việc ấy. Chánh-phủ Pháp thì nói việc trù-hoạch ở hạt Rhénanie là việc ông tòa làng ấy đều có đủ cái tư-cách công-chính thanh-liêm mà lại được các quan phủ huyện thể tất dân tình, phàm những việc tạp-tụng lôi thôi giao cả cho hội-đồng hương-chức điều-đình phân xử thì tưởng cũng là một cách tức tranh chỉ tụng rất tiện mà rất mau vậy.

H. T. B.

Tin Trung-hoa

Ngày 5 Janvier 1924

Ngô-bội-Phu không nhận việc dùng binh ở Chiết-giang

Ngô-bội-Phu thấy khí-thế phái Phụng-thiên một ngày một mạnh, tuyên bố rằng mình không công nhận việc dùng binh đánh Chiết giang.

Ngô-bội-Phu đối với việc tổ-chức Nội-các

Ngô-bội-Phu đối với việc tổ-chức nội-các, vẫn cứ ra ý không quan thiết, thường nói rằng có bất đắc dĩ lắm thì mới nói đến.

Ngô-bội-Phu xin quân-phí

Ngô bội-Phu đánh giây thép cho Tào-Côn, xin trù quân-phí 500.000 đồng bạc, cấp cho quân-đội đi việc Tứ-xuyên, và cử Triệu-hằng-Dịch làm Lưỡng-hồ tuần-duyệt phó-sứ.

Lưu-vĩnh-Tường chủ-trương cuộc hòa bình

Lưu-vĩnh-Tường (ở Chiết-giang) đánh giây thép giả nhời cho thương-hội Thượng-hải, chủ trương cuộc hòa-bình, có câu rằng họ không xâm phạm đến mình, thì mình cũng không xâm phạm đến ai.

Ngô-cánh-Liêm ở Thiên-tân

Có báo đăng rằng Tào-Côn sai người ra Thiên-tân khuyên Ngô-cánh-Liêm về Bắc-kinh ; nhưng Ngô còn muốn ở Thiên-tân để xem thời thế.

Tào-Côn đánh giây thép triệu Vương-chánh-Đình

Tào-Côn đánh giây thép sang Nhật-bản dục Vương-chánh-Đình về mau, vì muốn dùng Vương làm một việc trọng yếu.

Dư-đàng Tôn-mỹ-Dao nhiều loạn Sơn-đông

Đỗ đảng còn lại của Tôn-mỹ-Dao nhiều loạn đường quan từ Thiên-tân sang Sơn-đông, mấy hôm nay quân tuần tiễn rất là nghiêm nhặt.

Tin Quảng-đông

Thương khách Trung-hoa ở ngoại quốc đánh giây thép về Quảng-đông, xin mau định ngày về đánh Bắc-kinh, có nói rằng đã định cất người về tòng chinh và trù tiền trợ quân phí.

Triệu-Kiệt làm Lỗ, Dự chiếu phụ-sứ

Triệu-Kiệt (là nam sư trưởng) sang với Tôn-Văn ; Triệu rất chú ý về quân sự ở Sơn-đông và Hà-nam, Tôn lấy làm phải, liền cử Triệu làm Lỗ (Sơn-đông) Dự (Hà-nam) chiêu phủ sứ.

Liêu, Hồ cổ Quảng-châu

Liêu-trọng-Khải và Hồ-hán-Dân về Quảng-đông ngày 3 janvier, Tôn-Văn và tướng-hiệu quân cũ đều tỏ ý hoan nghênh.

SỐ TIỀN CỦA CÁC NƯỚC NỢ NƯỚC HOA-KỲ

Trong năm 1914 nước Hoa-kỳ nợ các nước độ 4 nghìn triệu dollars. Đến nay thì các nước lại nợ nước Hoa-kỳ tới 17 hay 18 nghìn triệu. Số ấy là tính cả tiền của tư-gia, hoặc chánh phủ ngoại-quốc nợ của tư-gia, hoặc chánh-phủ Hoa-kỳ, hoặc là tiền mặt, hoặc là hóa-vật, hoặc là trái đơn các khoản.

Riêng số tiền của các chánh-phủ ngoại-quốc nợ chánh-phủ Hoa-kỳ tính ra 11.333.194.041 dollars Ba nước Anh, Pháp, Ý nợ hơn 9 nghìn triệu dollars. Nước Anh ; 4.116.318.358 dollars ; nước Pháp : 3.358.104.083 dollars ; nước Ý : 1.648 034 050 dollars. Tiền nước Hoa-kỳ đặt lãi trong các cuộc buôn bán nhiều nhất là ở Gia-nã-đại, ở Mễ-tây-cơ, ở Cu-ba và ở Nam-mỹ-châu. Tiền ấy dùng về việc làm ruộng, khai mỏ, đặt đường sắt v. v. Số tiền đặt lời ở mỗi nơi tính ra như sau này :

Gia nã-đại 1.450.000.000 ; Mễ-tây-cơ 800.000.00 ; Nam-mỹ-châu 535.000.000 ; Cuba 525.000.000 ; Mỹ-châu trung-bộ 93.000.000 ; Jamaique 30.000.0 0.

Cộng bấy nhiêu nơi là 3.433.000.000 dollars.

Các số trên này là còn tính trừ bao đấy, chứ kể đúng ra thì còn hơn nhiều. Đại-khái như tiền đặt lời ở Gia-nã-đại, hoặc của chánh-phủ, hoặc của tư-gia nợ tính đúng là 2.500.000.000 dollars.

Cuộc điều-tra về việc làm tự-điển Việt-Nam

Câu đố

Từ y lục tức, dâm-dục trên non,
để con dương-gian, mẹ về thủy-phủ.
Là con cá cuống.

Chân trắng mình đen, dầu đội hoa sen, chầu vua Thượng-đế. *Là nén hương đen.*

Ông đứng bên sông, bà đứng bên sông, đuổi nhau ý-ầm chẳng bắt được nhau *Là cái cối xay thóc.*

Đầu ruồi đuôi đỉa. *Là lá trầu không.*

Trong nhà có bà hay la liếm. *Là cái chổi quét nhà.*

Trong nhà có bà hay ăn cơm trắng. *Là cái bình vôi.*

Trong nhà có bà hay ăn cơm trước. *Là cái đĩa cả.* V. M.

SÚNG BẮN LÀM HIỆU Ở NHỮNG CHỖ ĐƯỜNG BỂ KHÓ ĐI

Ở các nơi đường bể nguy hiểm, người ta thường đặt cột đèn để làm hiệu cho tàu biết đường mà đi. Nhưng những bữa giời có sương mù thì đèn trông không rõ, nên ngoài các cột đèn người ta lại đặt súng bắn làm hiệu nữa. Trong các thứ súng dùng về việc ấy, có một thứ mới dùng hơi acétylène (đất đốt đèn) làm chất nổ. Như trên cột đèn phá Dauheartach, cách bờ bể miền tây đất Ecosse 15 dặm, có một khẩu súng bắn hiệu kiểu ấy, cứ ba chục giây đồng hồ, tự nhiên lại nổ lên một tiếng. Súng đặt trên ngọn cột đèn, nên ống quanh ấy đều nghe rõ tiếng nổ.

Súng đặt ở những nơi xa, không có người ở trông coi luôn, thì người ta dùng giây điện để mở hoặc hãm máy acétylène. Ở vịnh Clyde về xứ Ecosse lại có hai khẩu súng bắn hiệu đặt xa đất liền độ 8 km, người ta dùng vô-tuyến điện mà hãm máy lại hay mở máy ra. Mỗi khi phát luồng điện để mở máy chứa acétylène ra thì hơi acétylène trong máy bốc vào trong một nơi có khí giới, hai thứ hòa hợp với nhau vừa độ mà nổ lên thành tiếng. Hai khẩu cứ lần lượt bắt khẩu nọ nổ xong lại đến khẩu kia.

Tự do diễn đàn

Cái hại về sự ma chay ở chốn hương-thôn

Phàm con người ta, trời đã phú cho cái trí tuệ thông-minh hơn muôn vật thì tất ai cũng sẵn có chút lương-tâm, cảm-hóa đối với người đồng-bào đồng-chủng ; như khi ta thấy người có sự vui thì ta cũng hiết nức lòng, hớn hở vui chung mà đù khi người phải rủi ro có sự buồn thì tất ta cũng sẵn lòng ái ngại mà chia buồn cùng người đó Sự vui, buồn ấy cũng là thường tình con người ta vậy.

Thế mà trong xã-hội ta ngày nay, lại có một hạng người ở chốn hương-thôn họ chỉ quan tâm chủ ý vào cái mặt lệ « nắm xôi, miếng thịt, cái sô, cái lăm » của các nhà đám để mong đường vụ khẩu, còn ngoài ra họ không biết chi là tương thân tương ái cả. Những hạng người ấy già ta gieo cho cái tiếng « ẩm thực chi nhân » thì thưởng cũng không phải là quá đáng vậy.

Ôi ! Dân là gốc của nước mà phỏng thử dân nào cũng chỉ xu-hướng về cái hủ-lục thịt xôi thì tài nào mà nước chẳng nghèo nàn, dân chẳng khốn khó.

Cũng lạ thật ! Nước ta ngày nay đang ở vào cái thời-kỳ thay cũ đổi mới ; duốc cải-lương đang chói lói cõi trời Nam, soi đến cả nơi đường cùng ngõ hẻm ; từ chốn sơn-lâm cùng cốc cho đến nơi ven biển, dọc sông, đâu đâu cũng đang thi-hành trăm phương ngàn kế để giải-quyết cái vấn-đề cải-lương hương-ước, mà nay lại thấy nơi đến cái tệ-hại hương ước lưu-tâm, vô-huyết-tinh này, fui thiết-tưởng những bậc thức-giả trong nước ai cũng lấy làm kinh ngạc vậy.

Nhân kỳ-giả được cái hân-hạnh tạm trú ở nơi thôn-giã này nên cũng được thừa dịp mà quan-sát một vài cái đồi phong, tệ tục, tưởng kể ra đây cũng không đến nỗi vô ích vậy.

Nay kỳ-giả hãy xin kể cai ngại về việc ma chay ở xã X., B. nay để các bậc tài cao, trí rộng trong nước nên tìm phương kiếm kế ma pha tan được luồng nắc ám nay đi thì chắc bọn đan em cũng nực lòng hoan-hô và cai công đi với nhân-quần xã-hội cũng không phải là ano vậy.

Nguyên xã này không biết rằng đã truyền nhiễm cái phong-tục « Kẻ khóc người ăn » từ bao giờ ma nay nam sâu vào cái trí não cai mạt lệ « thịt xôi nhà đam », nên khi trong làng có ông đi ngang, bà về tất thì thầy thầy đều nô nức đổ xô vào nhà hiếu-chủ mà ăn mà uống...

Khi nhà ai có cha hay là mẹ thiệt đời đi thì dầu tăng bản đến đâu ra trăng đêm lo sao cho được lọn giám con, gạo vài cói (nuông nhà trù phú thì không biết tre mai là cung) để hàng pne nang giáp đến hương rồi mới phân phát đi kẻ công nay người việc khác...

Thôi dẫu ai cũng quản thì đi cầm ruộng, bán nhà để trả cho xong nợ miệng dân khỏi cái bia miệng nghìn thu ở nơi quê cha đất tổ.

Trù phú ra thì lo cho cha mẹ đi đòn nhất ; thường thường bậc trung thì đòn nhì và cũng vô sở xuất ra thì đòn ba. Tuy rằng ba nang đòn ấy cũng cũng chuyên vao một chủ nghĩa rước linh-cữu ra đồng, nhưng xem cái thai-độ của dân làng đối với tang-gia cũng thấy theo từng hạng vậy.

Như người nào của cai rồi rào mà lo cho cha mẹ được đi đòn nhất thì suốt trong làng từ cụ già bảy mươi cho đến gian mươi tuổi đều hình như sẵn lòng sốt sắng ma đưa linh-cữu ra đồng ! xem ra đam thật có vẻ ngay nga sầm sất !

Lại đâm nào mà hiếu-chủ nghèo nàn phải đi đòn ba thì kẻ đưa người

đón thật vắng tanh vắng ngắt, hình như ai cũng có mối ác-cảm đối với tang-gia vậy. Nhưng đưa hay chẳng đưa mặc lòng, chứ mấy bữa no say tây-lây cũng cái phần miếng thịt đĩa xôi vẫn không thấy ai là sao nhãng cả.

Trước một vài ngày khi an táng tử-thi thì trong nhà hiếu-chủ đã tấp nập kẻ ăn người uống...

Giữ-man thay! Đang lúc kẻ than người khóc về nỗi cách trở âm dương, mà ta tọa hưởng thì ra không có chút cảm-tình nào đối với người đã thiệt đời rồi vậy.

Ôi! Khi mà người ngoài tay đĩa tay bát, chén chú chén anh thì kẻ trong đã sa bao giọt lệ tinh thâm cùng tiếng than xót của.

Lại khi mà đã rước đưa linh-cữu ra đồng được mồ yên mả đẹp rồi, thì hiếu-chủ lại lo sao cho được con lợn tạ làng, buồng cau tạ giáp; cụ ông cái sô, cụ bà cái lâm! nào lễ tam-tiêu, nào tuần tứ-cửu, quanh quẩn quẩn quanh, tiêm vành nghìn về cũng không sao thoát được ra ngoài vòng ăn uống.

Ai là nhà trù-phú mà tổng-táng được yên thì cũng sạt nghiệp, phương chi nhà tầm thường thì tránh sao cho khỏi nỗi khuynh gia bại sản.

Ôi! Thời buổi này là thời buổi nào? có phải là lúc mà ta tranh-cạnh miếng thịt, nắm xôi, cái lăm, cái số không? Ta thử phóng nhãn mà ngẫm cái trình-độ tiến-hóa của các nước văn-minh mà đem so sánh với ta xem có còn xa cách nhau đến một giới một vực không? Ai mơ màng đó còn đợi bao giờ mới theo chân nổi gót với đời mà bước lên thang tiến-hóa!

Và nay ta đang được đội ơn trên có chánh-phủ Bảo-hộ đang lo toan trăm phương nghìn kế để dìu dắt bọn dân ta lên đường tiến-bộ mà ta lại cứ diềm-nhiên thủ cựu mà lẩn khuất hang sâu, vực thẳm chẳng hóa ra phụ mất công chánh-phủ Bảo-hộ ta ru!

Mong rằng những bậc tai nghe ít chữn hương-thôn này nên nghe chuông cảnh tỉnh mà đem hết nhiệt phong-hóa xấu xa phó ra ngoài bể Bắc. Mong lắm thay!

B. R. Phạm-đình-Chuyên

Tin sau cùng

Nước sông Seine

Trong tám ngày nước sông Seine xuống được 2m50. Tại nhà ga Orsay lớn xa đi lại được như thường.

Gió bão ở miền bờ bể Đại-tây-dương

Ở miền bờ bể Đại-tây-dương gió bão vẫn dữ dội. Thuyền đánh cá và các cột đèn phá tổn hại nhiều.

Việc chánh-trị ở nước Anh

Lord Asquith công bố rằng nhất định không đồng lao công-tác với đảng bảo-thủ.

Tòa Nội-các mới Trung-hoa

Tòa Nội-các mới nước Trung-hoa thành lập:

Thủ tướng: Tôn-bảo Kỳ,

Ngoại giao: Cố-duy-Quân.

Cuộc thi thơ

Của Ngô-tuy-Quyên xướng

MDXVI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Không-miếu này từ Lý Thánh-tông.
Thủ Tứ cung-tường riêng một cõi,
Nhị Nùng hương lửa rạng nghìn đông
Non sông Âu Lạc còn nguyên vẹ,
Thời thế xuân-thu luống chạnh lòng
Quốc-tủy ai ơi gìn giữ lại,
Lo xa coi đó nữ anh-hùng.

Nguyễn-sỹ-Đạo, Citadelle, Huế

MDXVII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Không-miếu còn đây đạo vẫn sùng,
Cối hạnh xanh um thiên cổ-thụ.
Lý hoa thơm ngát đại-thành cung.
Trước sân Tiến-sĩ bia tranh đội,
Đây các khuê-văn dấu cửu-trùng.
Hơn tám trăm năm tường phú-mỹ,
Nêu cao lẽ nghĩa nước non Hồng.

MDXVIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Văn-miếu nguy-nga miếu hội-đồng.
Chín lớp cung tường vang cõi Lý.
Hai vầng nhật-nguyệt chiếu Tây Đông
Đá bia tỏ mặt người khoa giáp.
Lễ nghĩa còn ghi nước Lạc-Hồng.
Trời chửa mất lòng văn đạo lý,
Tam quan vững dựng nước non Nùng

Phạm-văn-Phác

56, Rue des Tubercules, Hanoi

MDXIX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Vua Lý ngày xưa dựng miếu cung.
Đạo thánh nguồn xa tuôn nước Nhị,
Nhà nho nghiệp cũ vững non Nùng.
Học thi mở rộng hơn triều Bắc,
Tài trí tranh khoe nức cõi Đông.
Gặp hội văn-minh thêm chỉnh-đốn,
Dài lâu khoa-giáp tạc bia đồng.

MDXX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu Giám tôn-nghiêm nhất cõi Đông
Cửa thánh khoa danh ghi đá tuyết,
Rừng nho thi-lễ vững non Nùng.
Người Âu giáp dạy chen chân ký,
Nước Việt tinh anh thực giống rồng.
Vua Lý gây nền còn dấu cũ,
Nguồn dòng đạo học giải cùng sông.

Nguyễn-duy-Đại

5, Rue Jouhaux, Hanoi

MDXXI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Triều Nguyễn An-Ninh lại thạnh sùng
Rồng mừa ngai vàng còn tưởng tượng
Lân ra bút ngọc để hình dung.
Tro Tần hương Hán trơ vàng đá,
Gió Mỹ mưa Âu vững núi sông.
Huyết thực muôn thu y cổ miếu.
Sĩ-vương bia tạc giữ thờ chung.

MDXXII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Ảo mũ cân đai đội đức chung.
Cửa mở tam-quan rành phú-mỹ,
Tường cao cửu nhận rạng văn-phong
Trải đời Trần Lý và Lê Nguyễn,
Khắp cõi Tây Nam với Bắc Đông.
Bể Á rừng Âu nhà triết học.
Nhờ ơn dâu chỉ mạn non Nùng.

Vương-đình-Hàm

Thông-lại phủ Tương-dương, Vinh

MDXXIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Này miếu này bia đối Nhị Nùng.
Lề chín trăm năm nền thánh hóa.
Ba mươi sáu phố cột nho-phong.
Nay thêm về sáng đèn Âu Mỹ,
Càng tỏ hồn hoa chữ Á-đông.
Mộ đạo chút tình ai đó tá,
Cùng nhau khẩn nguyện một lời chung

MDXXIV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Này miếu này bia Lý kính sùng.
Kinh trấn trăm năm nền thánh hóa.
Bia mươi sáu phố cột nho-phong.
Đường đàn riêng một phía trời Đông
Lửa hương nghi-ngút người chung [bóng
Cây cỏ bùm tum khách chạnh lòng.
Trai gái cũng là tông giống cả,
Bảo-tồn nên trọng tiếng nho-phong.

Ninh-phúc-Nha

Giáo-học trường Phát-diệm, Kim-sơn

MDXXV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu thành làng văn vẫn ngửa trông
Lề nhạc muôn đời lừng bến Nhị,
Cung tường vai bậc ngất non Nùng.
Bóng khuê soi tỏ nền triều Lý,
Tiếng ngọc khua vang cõi đất Hồng.
Gặp hội Á Âu tang hải thế,
Mùi hương còn đượm tỏa con nòng.

Trần-văn-Dung

Thượng-kiệm ấp, Kim-sơn

MDXXVI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Văn-miếu từ vua Lý-Thánh-tông.
Dựng cột cương-thường cao bến Nhị,
Xây tường phú-mỹ ngất non Nùng.
Tiếng chuông cảnh thế rung Hồng-[Lạc,
Ngọn đuốc khai-minh rạng Á-đông,
Còn nước non này còn miếu vũ,
Tôn-sư trọng đạo biết bao cùng.

Trương-chu Trinh

Làng Phu-vinh, Kim-sơn

MDXXVII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Văn-miếu nguy-nga trước Nhị Nùng.
Một nếp cung-tường nền thánh giáo,
Ba triều khoa-giáp tiếu nho-phong.
Trải bao mưa gió thời kim cổ,
Này vẫn khuôn vây họ Lạc-Hồng.
Còn nước còn non còn miếu mạo,
Lửa hương rực-rỡ biết bao cùng.

Nguyễn-đình-Mai

Làng Mễ-trì hạ, Hà-đông

MDXXVIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Khổng miếu nguy-nga đạo chẳng cùng
Tả hữu hai bên bia đã ngất,
Cung-tường bốn mặt dấu rêu phong.
Nào hay gây dựng Lê, Tiên, Hậu,
Rày hẳn bền lâu Nguyễn Nhị Nùng.
Học mới sẵm vang Âu với Á,
Xin cùng một giấc mộng Chu-công.

Chác-phong, Mai-phúc, Bắc-ninh

MDXXIX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Văn chẳng khi cùng đạo chẳng cùng.
Chữ nghĩa mở nền ngang cửa miệng.
Cương-thường chôn cột giữa cung [lòng.
Gồm trăm nước Việt theo vang bóng,
Há một nhà nho đứng ngóng trông,
Hỡi các làng thơ trong cuộc bảo.
Đề thơ có hiểu ý thơ không?

Tăng-Trung, Mễ-trì, Hà-đông

MDXXX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Đạo gốt thành Nam nhớ cảnh trông.
Áo mũ hội này nhiều vẻ mới.
Cung tường dấu cũ chửa rêu phong.
Bóng cây cổ-quốc cao bao nả,
Tuổi đá khoa-bi thọ mấy trùng.
Lai-láng hồn văn quanh trước miếu,
Trời thu bảng lảng một làn trong

Dương-đăng-Khanh

31, Rue des Chapeaux, Hanoi

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 23 độ
15 giờ 25 độ

Lịch ngày mai

Dương lịch

Thứ ba 15 janvier 1924
1er D ap. l'Epiphan

Âm-lịch

Mồng 10 tháng 12 năm Quí-hợi
Ngày Quí tị
Hành Thủy, Sao Trấy, Trực Định
KỴ: Viên-hành, Hành tang.
NGHI: Quan-đới, Kết hôn, Hội hữu, Tiến nhân, Tất-y, Tu tạo, Động thổ, Thu-tru, Thương lương. Kinh lộc, Lập-khoán, Giao dịch, Mục dưỡng, Nạp-thải, Giá-thú, Dược, Ẩu-sáng, Giá-mô.

Giá bạc. — Kể từ ngày 13 Janvier 1924. giá bạc ở kho Nhà-nước định là 1 0 f 25 và 10 f. 60 kể từ ngày 14 này.

Thị giá quốc-trái. — *Ngày 13 janvier 1924* — 3 %. 53.30. — 3 %. Thứ hoàn vốn dân 85.05 — 4 %. 1917 56.50. — 4 %. 1918 55.60 5 %. 1915 1916 68.80. — 5 %. 1920 81.40 6 %. 1920 80.50

Quan Toàn-quyền đi quan-sát. — Chủ-nhật vừa rồi, quan Toàn-quyền Merlin có lên quan-sát trại thí-nghiệm canh nông ở Nao-pho và Phú-hộ, nhưng ngài không lên đến tỉnh lị Phú-thọ. Quan Toàn-quyền cùng đi với quí phu-nhân, quan Khâm-sứ Pasquier, các quan Nông-chính Braemer, Gnibier, Long và quan dại-úy Bernard. Quan phó giới Vĩnh-yên-Phú-thọ. Quan Toàn-quyền thấy trại Phú-hộ trồng được nhiều thứ cây rất qui thành một nơi thực-hành có ích cho trường Canh-nông thì ngài lấy làm ngợi khen lắm.

Chương ngày 19 này ngài lại cùng với quan Thống-sứ và quan chánh Kinh-lế đi xem các mỏ than ở Đông-triều.

Quan Baudoin trở lại Đông-pháp. — Báo *Avenir du Tonkin* có đăng rằng:

« Ta được tin rất đích thực rằng quan Baudoin nay mai lại trở sang trọng nhậm chức Khâm-sứ Cao-mên. Quan quyền Khâm-sứ L'Helgouach chừng đến mùa xuân này thì về nghỉ cùng với quan Đồng-lý Sylvestre và quan chánh văn-phòng Duveruoy ở phủ ngài.

Quan Thống-sứ đi Nam-định. — Trong mấy số báo trước, bản-báo đã nói rằng nay mai quan Thống-sứ sẽ đi Nam-định chủ ý xét việc làm đê và việc cải-lương hương-chính, nay lại được tin rõ rằng đến ngày 18 janvier này thì ngài đi.

Quan quản lý Le Fol thăng Khâm-sứ. — Những điều bản-báo đã đăng trước thuộc về tin này thì nay đã có nghị-định quan Toàn-quyền như sau này:

Chiếu theo nghị-định quan Toàn-quyền ngày 13 janvier, M. Le Fol là quan cai-trị hạng nhất, quản-lý văn-phòng quan Toàn-quyền được thăng quyền Khâm-sứ Trung-kỳ trong khi quan Pasquier về Pháp. M. Châtel là quan cai-trị hạng nhì lĩnh Công sứ Vinh nay bổ làm quản-lý văn-phòng quan Toàn-quyền trong khi M. Le Fol đi vắng và M. Thibaudau là quan cai-trị ngạch Đông-Pháp được thăng Công sứ Vinh trong khi quan Châtel đi vắng.

Quan Khâm-sứ Bosc về Quốc-vương Luang-Prabang, về Lào. — S. M. Sisavong, quốc-vương xứ Luang-Prabang đến ngày mai 15 janvier sẽ trở về xứ. Quan Khâm-sứ Bosc xứ Ai-lao cũng ngày mai thì về Vientiane.

Sở Tài-chính. — M. Desjardins là quan chánh cai-trị hạng nhất ngạch Thuộc-địa sung phó Tài-chính Đông-pháp thì nay lên quyền chánh Tài-chính thay quan Détieux về nghỉ.

Việc đắm tàu « Moqueuse ». — Ngày 13 ở Fort-Bayard có điện-tín báo rằng thuyền *Moqueuse* không thể cứu nữa, người trong tàu lên được được hết, từ thủy-thủ đến hành-khách không ai bị hại.

Hành khách đi chuyến tàu ấy có M. Landry là chủ sở điện-báo Hải-phong và quan chánh cai-trị Damiens phó quản-lý văn-phòng quan Toàn-quyền, đi tiễn M. Schurman là đại-sứ Hoa-kỳ tại Bắc-kinh đến Quảng-đông rồi lại qua Fort-Bayard mà về Hanoi.

Lại có một bức điện-tín nữa ở Fort-Bayard trình rõ về việc đắm tàu ấy như sau này:

Tàu bị mắc cạn đêm mồng 10 janvier hồ. 10 giờ, thủy-thủ hết sức chống giữ mà cũng vô ích. Bấy giờ trời tối mịt đành là bị đắm, mà may lại không đắm. Gió và sóng dữ lắm, tàu bị rung chuyển ở trên đá hồi lâu. Suống thả xuống nước thì bị đánh dạt vào tàu. MM. Damiens và Landry xuống *canot* được trong 2 giờ đồng hồ, nước ngập đến đầu gối, quan cai-trị Damiens thì phải tát nước ở thuyền ra, mà quan chủ giấy thép Landry thì bị ngã xuống nước, may có phù phaova có người cứu nên lên được. Chiếc *canot* đắm thì hai ông lại trở về tàu, quan Damiens một tay bịu được cái thang sắt, cứ lăng lẳng ở lưng chừng, còn một tay cầm cái bơi chèo mà lấy người kia ở trên mấy thước cứu tàu còn ở mặt nước.

Trong pháo-thuyền thì đầy những nước và đồ đạc gãy hết.

Dân làng Tam-tche đổi đuốc, theo nước thủy-triều xuống mà ra cứu, gần sáng thì ai nấy mới lên bờ được, nhưng phải qua đến 200 thước những đá lổn nhổn, trơn lẫy, chỗ thì nhọn sắc, chỗ thì hố sâu.

Dân làng sở tại có giúp thủy-thủ cứu với được ít đồ. Những người sống sót vào ăn cả ở làng Sy. Một nhánh quan châu tàu mãi đến 10 giờ sáng mới chịu lên bờ, dân sở tại giúp mãi bảo rằng không ăn ngay thì rất là nguy hiểm.

Khi tàu *Hainan* lại gần, còn cách độ hai hải-lí nữa thì trông thấy pháo thuyền không có khói mà người chẳng còn ai, bấy giờ mới chạy đến Pakong cho viên quản sen-đầm Montgelard xuống, đi chân qua đảo cùng với quan giám-binh Ferrez tuy bể sóng dữ mà cũng đi *canot* tới. Lúc 3 giờ định đưa quan Damiens về *Canot* nhưng người lính thủy *Canot* nói rằng không thể nào đi được, phải đợi đến sáng hôm sau tàu *Hainan* mới đưa MM. Damiens và Landry về được Fort Bayard.

Quan Thống sứ Bắc-kỳ đã cho phép nhà in Ngô tử-Hạ được in và bán các bộ công-văn như sau này:

1° Quyền công-văn định các thể lệ bầu tổng-lý, chánh hương-hội, tộc-biểu và thư-ký thủ quỹ.

2° Quyền tiểu công-văn thực là những nghị-định cho các ông thừa phát lại ở các tòa Nam-án và các tổng-lý dùng.

3° Quyền giá mục lệ phí kê cho những người đi kiện và theo kiện biết các tiền phí tổn trong khi kiện.

Các thứ công-văn này in bằng chữ quốc-ngữ và chữ nôm sắp xuất-bản mà sẽ đóng cả ba quyền là một.

Những công văn này rất cần dùng cho người ở xứ Bắc-kỳ ta tưởng ai cũng nên có một quyển xem cho biết các thể lệ,

Vậy ai muốn mua thì viết giấy ngay cho nhà in *Ngô tử-Hạ* ở phố hàng Gai số nhà 101 Hanoi.

Các quí khách qua Đông-pháp. — M. Sefton là một nhà khảo-cổ có giá-trị cùng với qui phu nhân vừa đi tàu *Cordillière* tới Saigon. M. Sefton là nhạc-phụ Sir Manning, Toàn-quyền xứ Ceylan, đối với quan Toàn-quyền Long trong khi thụ bệnh tại Colombo ngày trước rất là tử-tế.

Đường đi Chợ-chu. — Quan Công-sứ Thái-nguyên có ba-cáo rằng đường Thái-nguyên lên Chợ-chu nay các xe cộ đã đi lại được như mọi ngày.

Tiệc tiễn quan cai-trị Lagrèze tại hội khai-trí. — Đến ngày thứ sáu 18 janvier hồi 7 giờ rưỡi tối, hội đồng trị-sự hội Khai-trí sẽ làm tiệc tiễn quan cai-trị Lagrèze là hội-viên hội sắp thuyên sang Lào.

Các quan võ Anh sang du-lịch tại Đông-pháp. Có mấy quan võ Anh đi phái-bộ, đứng đầu có quan Harriseon vừa mới tới Saigon để quan sát qua xứ Đông-pháp. Từ 14 đến 16 thì quan sát Nam-kỳ, từ 17 đến 18 thì ở Pnom-penh rồi ra Dalat và Huế, chừng 31 janvier thì đến Hanoi.

RẠP CHỚP BÓNG PALACE

CÁO-BẠCH

Kể từ ngày thứ tư 16 Janvier 1924 trở đi. Mỗi tuần-lễ có hai chương-trình.

Chương-trình thứ nhất chiếu trong những: Thứ tư — Thứ năm — Thứ sáu và Thứ bảy buổi tối. Thứ năm và thứ bảy ban ngày.

Chương-trình thứ hai thì chiếu trong những buổi: Chủ-nhật ban ngày và buổi tối — Thứ hai buổi tối — Thứ ba ban ngày và buổi tối.

Có buổi tối thứ tư và chủ nhật ban ngày thì đổi chương-trình mới.

Bắt đầu từ ngày chủ-nhật 20 Janvier, ban ngày lại chiếu lại chuyện:

BA NGƯỜI NGỰ-LÂM PHÁO-THỦ
của Alexandre Dumas

Mỗi tuần-lễ trong chương-trình thứ hai, từ chủ nhật ban ngày, đến thứ ba buổi chiều, sẽ chiếu chuyện ấy, mỗi lần chiếu hai bổi.

Sau chuyện *Ba người ngự lâm pháo thủ* thì chiếu chuyện *20 năm sẽ sau*.

Tòa án Trừng-trị. — Sáng hôm nay tòa án Trừng-trị xử những việc sau này:

Việc ăn cướp ở hàng Gai. — Về việc ăn cướp ở phố hàng Gai đã đăng số báo thứ hai trước thì nay tuyên án phạt tên Đỗ-v-Tán, Ng-v-Vỹ, Ng-hữu-Kháng, Ng-tiến-Nguyên, Ng-văn-Hồ, Ng-v-Kỷ, và Ng-v-Kim mỗi tên 4 tháng tù và 100 quan.

Ăn cắp giấy thép. — Đường giấy thép về địa-phận Bắc-ninh và Hưng-yên bị cắt mất mấy đoạn. Sau sở Mật-thám đến xét thì bắt được một ít giây ở nhà tên Ng-thị-Tài và nhà rất là đông đủ tên Ng-v-Liên tức Cả-Liên, Đỗ-v-Thổ tức Tân, Ng-v-Thanh, Trương-v-Giêm và Ng-v-Nhận ăn cắp những đoạn giây thép ấy. Tòa phạt tên Liên, tên Thanh mỗi tên 1 năm tù, tên Thổ, tên Thanh mỗi tên 8 tháng tù, tên Ng-thi-Tài và tên Giêm mỗi tên 6 tháng tù.

Ăn cắp chó. — Tên Ng-v-Cư không làm nghề gì mới 15 tuổi chỉ đi ăn cắp chó và mãn của người ta đem bán lấy tiền. Một hôm người mật-thám đi tuần bắt được tên ấy giắt chó ăn cắp chực đem bán. Tòa phạt tên Cư 1 tháng tù.

Lừa cái. — Năm kia tên Bùi-văn-Dang là thợ may thuê cho một cửa hàng may mượn một cái áo sa và cái áo the đem bán lấy tiền thách bao nhiêu thì bán, vừa rồi tên ấy lại đến nơi nói xin làm trừ những áo mượn ấy. Chủ cửa hàng dương lúc nhiều việc, bắt đắc dĩ phải cho làm. Song làm được ba hôm tên ấy lại ăn cắp áo cùng ô của chủ trốn mất, đi tầm nã mãi mới bắt được. Tòa phạt tên Dang 3 tháng 1 ngày tù.

Vở tuồng « NGƯỜI BIỂN LẬN »

Vở tuồng « Người biển lận » (L'Avare) của Molière tiên-sinh, dịch-giả là M. Nguyễn-văn-Vĩnh, mà các tân-cựu học-sinh Cao-đẳng đến 18 Janvier nay đem ra diễn ở rạp hát Tây, hiện nay đã in xong hẳn.

Bán tại nhà M. Lê-hữu-Phúc, 56, Rue du Coton, Hanoi.

Ai ở xa muốn mua xin viết thư về và đính theo tiền cước.

Một quyển giá. . . . . 0$50

Mua mau kẻo hết!!

In có 500 quyển mà thôi.

Diễn-thuyết tại hội Trí-tri. — Đến chủ nhật 17 janvier hồi 8 giờ tối, ông giáo Đỗ-đình-Nghiêm sẽ diễn-thuyết tại hội Trí-tri về « Một đoạn lịch-sử nước nhà: đức Cao-hoàng và ông giám-mục Bá-đa-Lộc ».

Phủ Toàn-quyền. — M. Bế-Lung, thư-ký hạng nhất ngạch tòa Sứ Bắc-kỳ tòng sự tại phủ Toàn-quyền thì nay lại thuộc quyền quan Thống-sứ bổ dụng.

M. Ng-văn-Tỉnh, thư-ký hạng ba ngạch tòa Sứ Bắc-kỳ tòng sự tại phủ Toàn-quyền thì nay thuộc quyền quan Lãnh-sự Pháp tại Long-châu bổ dụng thay M. Bế-Lung.

Ngạch Bưu-chính. — Các viên tòng sự tại ngạch Bưu-chính có tên sau này đến dự thông thường kể từ ngày 1er janvier 1924:

Thăng thư-ký thượng hạng ngoại hạng: MM. Vương-văn-Minh, Đong-ngọc-Hanh.

Thăng thư-ký thượng hạng hạng nhất: MM. Huỳnh-kim-Ngọc, Tạ-v-Thương.

Thăng thư-ký thượng hạng hạng nhì: MM. Huỳnh-v-Tí, Đỗ-đục-Nam, Thăng thư-ký thượng hạng hạng ba: MM. Ng-văn-Huê, Dương-bưu-Ngươn, Ng-v-Nguyên, Ng-v-Luy.

Thăng thư-ký thượng hạng hạng tư: MM. Ng-v-Truc, Ng-v-Nhất, Đỗ-huy-Ruynh, Trần-văn-Da, Phạm-văn-Thái, Vũ-văn Nga, Huỳnh-văn-Tri, Ng-dai-Chi, Ng-văn-Ngọc.

Thăng thư-ký hạng nhất: MM. Mai-hữu-Vàng, Trương-v-Thiện, Vũ-trọng-Thiệp, Ng-v-Tri, Jean, Hồ-v-Sửu, Lê-v-Qui, Vũ-đức-Vượng.

Thăng thư-ký hạng nhì: MM. Bế-văn-Tam, Dương-ngọc-Ty, Trần-văn-Lâm, Đỗ-văn-Huân, Ng-hữu-Thành, Ng-v-Chung, Ng-v-Thịu, Ng-khoa-Trương, Đào-v-Mậu, Ng-khương-Long.

Thăng thư-ký hạng ba: MM. Đào-khắc-Vay, Võ-v-Vang, Nghiêm-Hưng, Ng-quang-Thiện, Lê-v-Đanh, Ng-v-Dao, Dương-văn-Sy, Võ-văn-Tuyên, Ng-v-Long, Hồ-đắc-Tuệ, Trịnh-văn-Can, Phong, Ng-v-Cư, Ng-văn-Cải, Phạm-xuân-Cầu, Lê-đình-Lâm, Đặng-văn-Tiết, Huỳnh-Ýt, Bùi-quang-Diệm, Ng-v-Lâm, Trịnh-v-Trạm, Ng-duy-Ích.

Thăng thư-ký hạng tư: MM. Phạm-phú-Sâm, Phan-v-Hà, Lê-v-Hương, Đỗ-xuân-Hội, Trịnh-Quỳnh, Ng-văn-Dác.

Thăng thư-ký hạng năm: MM. Trần-văn-So, Ng-v-Tre, Ng-v-Cầu, Ng-v-Tâm, Trịnh-ngọc-Long, Võ-văn-Tbích, Cao-văn-Thành, Ng-v-Thuận, Ng-ngọc-Ký, Lê-công-Hảo.

Thăng facteur-gérant nhất bổng 420 p. M. Ng-đăng-Dinh.

Thăng facteur-gérant nhì bổng 360 p. : M. Ng-v-Bính.

Thăng facteur-gérant nhì bổng 330 p. : M. Ng-v-Tòng.

Thăng facteur-gérant nhì bổng 300 p. : MM. Đinh-gia-Tiếp, Huyền-văn-Dục.

Thăng mécanicien hạng nhất: M. Ng-v-Bích.

Thăng mécanicien hạng nhì: M. Lê-v-Tân.

Thăng mécanicien hạng ba: M. Dương-v-Mười.

Thăng mécanicien hạng tư: M. Huỳnh-văn-Ký.

Thăng chef de chantier thượng hạng hạng nhì: M. Thang-v-Yêou.

Thăng chef de chantier thượng hạng hạng tư: MM. Ng-v-Sếp, Đào-văn-Song, Hoàng-trọng-Qui, Hồ-văn-Hân.

Thăng chef de chantier hạng nhất: M. Ng-v-Chanh.

Thăng chef de chantier hạng nhì: MM. Lê-duy-Giam, Ng-Nam, Trần-v-Xuân.

Thăng chef de chantier hạng ba M. Phạm-văn-Lai.

Thăng chef de chantier hạng tư: MM. Trần-v-Ba, Trần-v-Dong, Ng-v-Bar, Ng-v-Thuận, Ngô-v-Chiến, Ng-Pháp.

Thăng surveillant hạng nhất: MM. Trần Xuân, Trần-v-Hứa, Phạm-ngọc-Quinh, Châu-Dụp, Ng-v-Quang, Tạ-v-Thiện, Hà-v-Dương, Ong-Unn.

Thăng surveillant hạng nhì: MM. Tann-Oun, Nai-Chom, Ker Chim, Ng-văn-Kính, Ng-v-Giay, Phạm - Cửu Nông - Khứt, Kong - Sum, Chionn-Chiêu, Ng-v-Long, Ng-v-Tân, Na-Sitha, Thao-Hlom.

Thăng surveillant hạng ba: MM. Đào-đức-Nhung, Bùi-v-Tiến, Ouch-Chéa.

Thăng facteur ngoại hạng hạng nhất: M. Lê-v-Nguyên.

Thăng facteur thượng hạng hạng nhất: Võ-văn-Xang.

Thăng facteur thượng hạng hạng nhì: Ng-văn-Phú, Hà-văn-Công.

Thăng facteur thượng hạng hạng ba: Phạm-văn-Vẹn, Ng-văn-Cang.

Thăng facteur thượng hạng hạng tư: Hua-Lich-Lập.

Thăng facteur hạng nhất: Nguyễn-huy-Cúc, Ng-văn-Gĩnh.

Thăng facteur hạng nhì: Huỳnh-văn-Vàng, Ng-văn-Di.

Thăng facteur hạng ba: Yim, Đặng-minh-Kính, Trương-ngọc-Bát.

Thăng facteur hạng tư: Trần-văn-So, Ng-văn-Thiện, Lương-khắc-Định.

(Xem trang thứ ba, cột thứ hai)

PHÒNG - THĂM - BỆNH

CỦA QUAN

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thương thụ độ ngũ đẳng Bắc-đẩu bội-tinh. Nguyên chuyên về ngoại-khoa tại bệnh viện Tunis, Fez, Rabat, Casablanca Port-Said (Ai-cập) Huế.

Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai

Giờ khám bệnh: Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17 —

KHÁM BỆNH: Giá 3 đồng một lần
XIN GIẤY LÀM CHỨNG: Giá 1 $ 50
Phòng thăm bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, 27.
GIÂY NÓI số 236

Do Võ Phi Hùng cung cấp từ Pétrus Ký (67-74) Huỳnh Chiêu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mỏ-neo,
15 chân-kính
Mặt và kim
có chất dạ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá. . . . . 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Bert, — HANOI
2069

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ hai 14 janvier 1924
Diễn hai tích :
Tích thứ nhất :
KIM-VÂN-KIỀU ĐỆ NHẤT
(Hát chèo)
Tích thứ hai
BAO-CÔNG XUẤT THẾ
(Trẻ-con diễn)
Tối thứ ba 15 janvier 1924
MANH Á KỲ CỤC

Sâm, Quế, Thục, Cao
Bán tại hiệu QUẾ-LÂM
số nhà 20, phố Phúc kiến
Chủ nhân : DƯƠNG-BÁ-TRẠC
Hàng thực tốt, giá thực rẻ
Quí khách dùng thử, sẽ biết thực hư.
2095

祥和裕
YU-WO-TSEONG

VENTE EN GROS
48, Rue des Cantonnais, 48
Hanoi (Tonkin)
TÉLÉPHONE N° 266

Bản-hiệu có bán buôn các thứ các nhiều, hàng rất nhiều lắm, hàng thật tốt, giá thật rẻ.
Có bán cả hàng ta Bắc-kỳ như the, xuyến, lĩnh, lụa, băng, quế, vân vân và hàng Saigon như lĩnh, the, vân vân.
Nay mới có đặt các nhà làng thăm, mạng đen và vải màn rộng khổ. Những hàng này bán buôn từng tấm, chứ không bán lẻ và không có mẫu gửi đi các tỉnh, vì hàng còn nguyên không thể cắt được.
Quí-khách ở gần nên đến bản hiệu mà mua, còn ở xa thì gửi thư về, bản hiệu xin gửi contre remboursement.

Cẩn bạch
2010 YU-WO-TSEONG

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM
(Paiements en timbres-postes)

Nhiều ông gửi tiền trả bản-quán bằng con-niêm, sự ấy thiệt cho bản-quán lắm. Vậy có lời trình các ngài trừ ra những tiền đổi chỗ ở, còn thì bản-quán không nhận tiền gì trả bằng con-niêm cả.

Ngạch tòa Sứ. M. Ng-bá-Nga, tham-tá hạng năm ngạch tòa sứ Bắc-kỳ nay đổi đi Hà-đông thay M. Ng-quốc-Chương thư-ký hạng năm đổi vào tòng sự tại phủ Toàn-quyền.

M. Lê-văn-Lan, thư-ký hạng tư hết hạn nghỉ nay đổi vào tòng sự tại tòa Đốc-lý Haiphong thay M. Vũ đình-Đạt thư-ký hạng nhì vào nằm nhà thương.

Ngạch thừa-phái. M. Ng-hữu-Phương, tùng bát phẩm văn giai thừa phái hạng ba tại châu Thạch-an tỉnh Cao bằng nay phải cách chức và thu hết bằng sắc để tiêu hủy.

Quan Đốc-tơ Bi-cơ-man

Y-khoa tiến-sĩ

Chữa các chứng bệnh đàn ông, đàn bà, con gái, các chứng khí hư, các bệnh sốt thường, cảm và ngã nước, các bệnh lậu, giang-mai, tờ. đau mắt, các chứng sài trẻ-con.

Phòng khám bệnh chính tại phố hàng Giò, số nhà 33, Hanoi ống nói 314

Quan Đốc-tơ có cả nhà cho người đẻ, người ốm đến nằm, ai cần lại hỏi. 2062

Cái nạn hằng ngày. — Sáng hôm qua, hồi 9 giờ rưỡi, một chiếc ô-tô trong có hai ông Tây và hai bà đầm ngồi, đi ở đường Hà-đông khi gần tới địa-phận Hòa-bình thì đè phải một người đàn bà, gãy chân. Lỗi tại người này dại quá, xe đang đi, lại chạy tạt ngang bên này sang bên kia đường.

Cũng sáng hôm qua ở đường ấy, hồi 10 giờ một cái xe khác cũng đi lên Hòa-bình, xuýt đè phải một người đàn-bà nữa đang đi bên tay phải thấy xe đến lại chạy sang bên tay trái, cái chắn bùn bên tay trái sát vào áo người ấy mà không ngã, may nhờ được tay cầm lái khéo bẻ nhanh, không thì người đàn bà kia chắc là tan tành xác thịt.

Người nhà-quê mình khờ quá, đã trót đi bên nào thì cứ bên ấy mà đi, thấy xe đến nơi dừng chạy tạt ngang nữa thì không bao giờ can gì. Những đường rộng mà hay sinh ra những tai nạn như vậy chỉ là tại người ngu dại chạy tạt ngang qua đường mà thôi.

Sở Kinh-tế. — Được thăng thư-ký thượng hạng hạng tư niên bổng 996 đồng : MM. Phạm-đình-Sơn, Ng-tài-Lũy, Trịnh-đình-Xuân.

Thăng chánh tùy phái : MM. Ng-bá-Chương, Ng-văn-Điều.

Thăng tùy phái hạng ba : M. Ng-thế-Xương.

Ăn cắp của nhà thương. Ng-thị-Tý 21 tuổi, khán-hộ tập sự tại nhà thương Bảo-hộ nhà ở ngõ Hà-trung số 61, ăn cắp của nhà thương ấy một cái màn và một gói bông thì nay đã bị bắt để xét hỏi.

Cầm đồ lậu thuế. Sở mật-thám đã cho xét về việc một người đàn bà là Ng-thị-Ba bán hàng cơm ở hàng Đậu số 38 cầm đồ lậu thuế.

BÁN HẠ GIÁ

Giá bán lẻ tại Hà-nội

Thuốc STIC « PARFAITES » mỗi gói. 0p.08
Thuốc STIC « HAVANE » mỗi gói. . . . . 0 . 10
Thuốc STIC « ANGLAISES » (Thanh-hương) bọc vào hộp **hàn kín, mỗi hộp hai mươi điếu.** . . . . 0 . 20
2697

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Thù hằn gì đây. Hồi hai giờ rưỡi sáng chủ-nhật, một người thợ nề tên là Lê-văn-Hòa, 31 tuổi, nằm ngủ trong xưởng thợ của các nhà hát khách đang làm ở phố Strasbourg bị một nhát dao đâm vào ngực về phía tay trái, chết ngay lập tức, đứa giết người đã tẩu thoát rồi thì những người cùng ở trong xưởng thợ ấy mới biết, đi trình báo các quan lại khám xét, nhưng manh mối vẫn chưa rõ, chỉ đoán phỏng rằng đứa hung-thủ đã theo đường xe-hỏa mà đào tẩu.

Một bọn cướp bể bị bắt. Vừa rồi sở Mật-thám đã tróc nã được một bọn cướp xưa nay vẫn nhũng-nhiễu trong thành-phố là những tên sau này :

1· Vũ-quang-Giao 25 tuổi, vô nghệ-nghiệp, trước đã can án cấm cố; 2· Lê-quang-Thao tức Lý Gi, 35 tuổi, làm nghề đốt lửa tàu thủy, nhưng hiện không có việc, nhà ở Lạc-viên; 3· Hoàng-qui-Chuyên 19 tuổi, làm nghề đánh rèn, cũng không có việc, cũng ở Lạc viên; 4· Ng-văn-Thế tức Nam-Chấn, mạch-lô tàu Espadon của sở Thương-chính; 5· Ng-văn-Biểu tức Long 28 tuổi, 6· Trần-văn-Thế, 30 tuổi, 7· Ng-văn-Diệm, 35 tuổi, 8· Vũ-văn-Am, 37 tuổi, đều là lính khố-đỏ tại ngũ ở Hải-phòng, đồng-mưu cướp lần thứ nhất nhà M. Ng-hữu-Nguyên ở số 119 phố Bonnal ngày 9 Octobre 1923; lần thứ hai nhà người gác nghĩa-địa Đồng-thiện tên là Bùi-văn-Đạt, ngày 20 décembre; lần thứ ba là ngày 4 janvier vừa rồi chúng vào nhà bà Ng-thị-Khoát, bán hàng bát đĩa ở số 148 phố Maréchal-Foch, chưa lấy được gì, thấy động nên thoát thân, còn bỏ lại một con dao phạng.

Còn nhiều nhà cũng bị những tên trên này cướp thì nay chúng đã cung khai cả, hiện còn giam tất cả bọn tại đề-lao để đưa ra tòa làm án.

Việc cướp ở Mạo-khê. — Mới đây ở Mạo-khê xảy ra một việc cướp thì ngày thứ sáu trước sở Liêm-phóng đã cử viên thanh-tra David cùng một viên thám-tử lên Hải-dương để do thám.

Cái nạn ô-tô. Ba giờ chiều chủ-nhật chiếc ô-tô T. 1112 do một người Tây cầm lái đâm lên vệ đường, ngay chỗ bờ rào nhà M. Riệu, ở phố đường Cát, đè phải một ông lão già tên là Dương-Thuần, 52 tuổi, nhà ở xóm Quần-ngựa, đang gánh quẩy đỗ và gạo. Ông già bị xe đè phải khá đau, mặt và cổ xây xát xoàng thôi, song ở bắp chân bên phải mất hẳn một miếng bằng nửa bàn tay trông thấy cả xương. Người Tây vội vàng xuống xe vực ông lão ra một nơi, rồi tự nhận lỗi, nhờ người thông ngôn an ủy ông lão và đưa lên nhà thương bó thuốc.

Chiếc ô-tô húc vào hàng rào mạnh quá nên bẹp mất cái chắn bùn bên tay trái. Máy còn chạy được, sau khi nhờ người đun xe xuống đường thì ông Tây và một người sốp-phơ bèn đánh xe lên nhà thương để nhờ trông nom cho ông lão. Ông Tây có hứa sẽ trả tiền thuốc men và bồi thường gánh đỗ cùng số tiền thiệt thòi của ông lão trong khi nằm phục thuốc không làm ăn gì được.

HÀ-ĐÔNG

Thuyên chuyển. — Nhân ông phán Nguyễn-quốc-Chương tòng sự ở tòa sứ Hà-đông được thuyên bổ ra phủ Toàn-quyền, hôm thứ bảy vừa rồi, các ông tham, phán, ký các tòa, các sở có đặt tiệc tiễn mừng rất là vui vẻ. — Nguyên ông phán Chương là người có quảng-giao, có lịch-duyệt và cư xử với anh em rất là một người hào-nhã thành-thực, nên đổi đến đâu cũng được vui vẻ và lúc đổi đi ai ai cũng mến tiếc.

K. lai cảo

∴

Quan trợ-tá Phạm-duy-Tiên ở Thường-tín đây kể đã hơn ba năm, nay có lệnh thuyên chuyển lên dạy trường thư-ký bản tỉnh, hôm chủ nhật vừa rồi đã lên đường cung chức mới.

T. lai cảo

VIỆT-TRI

Quan Toàn-quyền đi kinh-lược. — Ngày hôm qua, quan Toàn-quyền lên thăm trại thí-nghiệm canh-nông ở Phú-hộ, ngài có qua Việt-tri lúc 10 giờ. Dân sở-tại tiếc rằng không biết trước để sửa soạn ra đón mừng ngài.

Quan Chánh-sứ bị yếu, cho nên quan Phó-sứ Moizeau tỉnh Phú-thọ cùng với quan Docteur Dupuy Fromy ở Việt-tri có đi ô-tô đón quan Toàn-quyền tại con đường cạnh cầu xe-lửa.

PHÚ-THỌ

Thuyền đắm. — Có một cái thuyền chở bí ở trong có hai người lớn và một đứa bé con đi từ Yên-bái về tới chỗ Ba-gò gặp một cơn gió quay tít, thuyền bị đắm, người ngã cả xuống sông, may bấy giờ có một chiếc bè con có mấy người nhảy xuống cứu được thằng bé con lên bè rồi đi vớt bí hộ những người bị đắm ướt. Thiệt hại độ 50 đồng.

Tháng củ mật. — Đêm chủ nhật vừa rồi ba nhà ở phố Cao-du cùng mất trộm, mà ba nhà ấy ở liền nhau cả. Chỉ mất những đồ dùng và quần áo ở nhà ngoài thôi, nhà chủ thức dậy thì trộm bỏ chạy cả.

(Xem trang thứ tư).

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài duyệt báo biết rằng : tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các liệt quí ông nào mua thì gửi tiền cho : hễ không có tiền gửi theo giấy mua thì bản-quán không trả lời. — Mua báo thì tính từ rằm hoặc mồng một tháng tây trở đi cho gọn.

BÁ CÁO VIỆC RIÊNG

Nguyên tôi có hai người con tên là Phạm-văn-Giao và Phạm-văn-Hách, sinh hư chơi bời cờ-bạc và hát-xướng đã mấy lần tôi trả nợ cho chúng nó, mà chúng nó cũng không chừa và không nghe lời răn-bảo của tôi. Vì vậy nay có lời xin đừng ông bà nào cho chúng nó vay mượn gì cả, tôi không chịu trách-nhiệm.

Bùi-thị-Ngạn, điềm-chỉ
Làng Bằng-khê, tổng Mễ-tràng, huyện Thanh-liêm, Hà-nam. 3751

NHÂN DỊP TẾT ANNAM

Bán hạ giá

Nên đến hiệu ông H. Vallée, ở phố Tràng-tiền, số nhà 37, mà xem có bán thứ serge, satin, laine đen và bleu marine để may áo annam trông rất nhã, khổ rộng một thước.

Mỗi thước giá là : 1$50. 3749

CÁO-BẠCH

Hội lập Nghĩa-địa tỉnh Thanh-hóa có lời kính-cáo các ông các bà biết rằng khu đất hội mới mua ở địa-hạt làng Tạnh-xá, Quảng-xá và Mật-sơn để làm Nghĩa-địa cho người Nam mình, nay hội đã sửa sang có qui-củ rồi, vậy xin các ông các bà nên mau đến cất các mồ-mả của mình để linh tinh lúc trước trong khu đất ấy và đem táng tại nơi đất mà hội đã sửa sang riêng cho hạng cát-táng.

Nếu từ nay cho đến hết hai tháng, mồ mả nào còn thừa lại không thấy ai đến bốc, hội sẽ kể mồ-mả ấy là mồ vô chủ và sẽ cất đem táng tại nơi đất mồ mả vô thừa nhận.

Hựu, hội đã sửa sang một nơi đất để riêng cho hung táng, vậy tự nay giở đi, bất kể hạng người nào bất hạnh mệnh-một, người nhà có thể xin hội đem vào táng tại đấy được, không phải mất tiền nong chi cả.

Nay kính cáo
Năm Khải Định thứ 8 tháng 12 ngày 2
Lập Nghĩa-địa hội, hội-trưởng
BÙI-TƯỜNG-LÂN

NỮ-HẢI-TẶC

(Trinh-thám tiểu-thuyết)
PHẠM-BÙI-CẦM dịch thuật

Xuất bản lần thứ nhất
Có sửa đổi lại nhiều chỗ
Sách dày hơn 100 trang
Giấy in cực tốt. Sách đóng cực đẹp
Giá mỗi quyển . . . . 0$80
Tiền cước . . . . 0 . 11
Ai muốn mua buôn, mua lẻ xin gởi giấy cho :
M. BÙI-XUÂN-THÀNH
61-63 — Rue du Coton — Hanoi

XIN XEM CHO KỸ

Phần nhiều các quí khách xem báo thấy có đăng cáo-bạch của bản-hiệu, đến khi về mua lại mua ở hiệu thuốc khác, sau nhỡ mà làm ra không đổi được, lại viết thư trách bản-hiệu. Vậy gọi có mấy lời kính trình các quí-khách rõ cho và xin các ngài từ rày đã có lòng chiếu-cố đến bản-hiệu thì xin nhận rõ :

« Nhà Bán-thuốc Ed Montès có đồng-hồ ba chuông mà ở ngay giữa phố Tràng-tiền, số nhà 54, Hanoi. »

Nay kính,
Ed. MONTÈS,
54, Rue Paul Bert, Hanoi.

Rượu bồ-đào:

• TONIQUE TONKINOIS •
Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to !!!

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tòa Nội-các phụng lời chỉ phê rằng :
Chiếu nay đại được phòng của MONTÈS qui ông, có chế nên một thứ rượu bồ đã từng ngự dụng qua rất hay, đáng nên gia thưởng, trước lục phê thị gửi cho qui được phòng chế-ông để tỏ thanh-giá.
Khâm thử.

[illegible]

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ : 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI
Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

Số 34

BÌNH SƠN LÃNH YẾN

(Chuyện một cô nữ-thần-đồng mới lên 10 tuổi, mà đã có tài văn-thơ nhả ngọc phun châu, khắp các quan trong tòa Hàn-lâm đều phải bái phục. Thiên-tử phong cho là « Hoàng-văn tài-nữ » lập lầu kén chồng, lại ban cho một cái roi kim-như-ý, hễ công-tử nào dám hỗn-hào xấc-láo thì được phép đả-tử. Sau vì một sự kén chồng ấy mà sinh ra nhiều chuyện rất lạ-kỳ.)

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Nàng *Sơn-đại* tủm-tỉm cười mà đáp rằng :

— Cứ như lời ngươi nói thì ngươi cho ta là hư danh, sợ làm không hay, lại thêm giảm giá, đó cũng bởi cái lòng trung-hậu của ngươi. Bây giờ ta hãy ra đầu đề thử tài ngươi, hễ ngươi làm nổi, bấy giờ ta lại cho phép ngươi ra đầu đề mà thử tài ta, chứ có hề chi!

Nói xong, cầm bút vừa toan nghĩ ra một cái đề-mục thì bỗng thấy đứa nữ-tỳ vào báo rằng :

— Có thánh-chỉ đến, xin tiểu-thư ra *Ngọc xích-lâu* để nghênh-tiếp.

Nàng *Sơn-đại* nghe báo, vội-vàng đặt bút xuống, đứng dậy thay mặc cát-phục, để ra nghênh-tiếp thánh-chỉ. Nàng *Sơn-đại* lại bảo nàng *Lãnh-giáng-tuyết* rằng :

Ngươi cùng ra với ta, hoặc-giả thánh-thượng có sai làm bài văn gì thì ta phụng chiếu làm ngay để cho ngươi xem. Đó cũng tức là ngươi thử tài ta trước vậy.

Nàng *Lãnh-giáng-tuyết* lầm nhầm gật đầu, rồi cùng theo ra. Khi ra đến dưới *Ngọc-xích-lâu* thì thấy đã có hương-án sửa-soạn chỉnh-tề, trên bày thánh-chỉ. Nàng *Sơn-đại* sụp lạy rồi mở ra xem thì có 4 bức long-tiên, bảo đề 4 bài thơ nói về *thánh triều tứ thụy* : một bức là «*Phượng-lai-nghi*»; một bức là «*Hoàng-hà thanh*»; một bức là «*Cam-lộ-giáng*», và một bức là «*Kỳ-lân-xuất*».

Nàng *Sơn-đại* lĩnh chỉ, cầm bốn bức long-tiên trao cho nữ-tỳ, bảo đem lên trên lầu. Nhất diện bảo viên nội-giám hãy ngồi đợi tại ngoài nhà khách, và nhất-diện lên lầu bảo nữ-tỳ mài mực để sắp đề thơ vào bốn bức long-tiên.

Nàng *Lãnh-giáng-tuyết* đứng bên cạnh, liền nói :

— Vừa rồi tiểu-thư toan ra đầu-đề để thử tài tôi thì chi-bằng để tôi xin thảo 4 bài thơ này, rồi đệ trình tiểu-thư sửa lại.

Nàng *Sơn-đại* nói :

— Nếu vậy cũng hay! nhưng nội-giám đợi ở dưới lầu kia, chỉ sợ chậm trễ.

Nàng *Lãnh-giáng-tuyết* nói :

— Việc này là phụng thánh-chỉ, khi nào tôi dám chậm-trễ!

Bấy giờ trên lầu bút giấy đầy bàn, nàng *Lãnh-giáng-tuyết* liền cầm lấy một cái bút, thảo xuống tờ giấy. Bút hạ đến đâu, châu-ngọc vãi ra đến đấy, nàng không hề phải nghĩ ngợi chút nào.

Nàng *Sơn-đại* trông thấy nàng *Lãnh-giáng-tuyết* hạ bút viết ngay như thế, đã có ý vui mừng, đến khi viết xong, nàng cầm lấy xem, liền kinh-ngạc rồi đập bàn mà reo lên rằng :

— Chị *Lãnh-giáng-tuyết* đây, thật quả là bậc thiên-tài! *Sơn-đại* này có mắt mà không biết người, đắc-tội nhiều lắm vậy.

Nàng *Sơn-đại* nói xong, toan chạy lại để thi lễ cùng nàng *Lãnh-giáng-tuyết*, nàng *Lãnh-giáng-tuyết* vội gạt đi mà rằng :

— Xin tiểu-thư hãy xong việc thánh chỉ, bấy giờ sẽ thi lễ, cũng chưa lấy chi làm chậm!

Nàng *Sơn-đại* gật đầu mà rằng :

— Chị nói có lẽ phải!

Nói xong, liền mở bốn bức long-tiên ra để viết. Nàng *Lãnh-giáng-tuyết* nói :

— Mấy câu quê-dại của tôi, sợ không đáng đem dâng ngự-lãm. Vậy xin tiểu-thư soạn bài khác, hoặc-giả có dùng mấy bài này thì cũng xin tiểu-thư sửa lại cho.

Nàng *Sơn-đại* nói :

— Mấy bài này cứ theo đầu-đề mà ca-tụng thánh-minh, thật đã tận-thiện tận mỹ, dẫu đem yết ở quốc-môn, treo giải nghìn vàng, cũng khó ai đổi được một chữ vậy. Khi nào em lại dám chữa càn.

Nói xong, tức-khắc mở tờ long-tiên, cứ theo nguyên-văn mà viết. Viết đủ bốn lối chữ : *Chân, thảo, triện, lệ*. Viết xong, lại thảo một tờ biểu để phúc chỉ. Nàng *Lãnh-giáng-tuyết* đứng bên, thấy nàng *Sơn-đại* cầm bút viết dễ như bỡn, trong lòng cũng rất lấy làm kính-phục.

Không ngờ chưa kịp phúc-chỉ thì lại có thánh-chỉ đưa đến, nàng *Sơn-đại* vội-vàng xuống lầu để nghênh-tiếp. Khi mở ra xem thì thánh-thượng lại truyền làm một bài thơ « *Tam thập lục cung đô thị xuân* ».

Nàng *Sơn-đại* lĩnh chỉ đem lên lầu đưa cho nàng *Lãnh-giáng-tuyết* xem. Nàng *Lãnh-giáng-tuyết* nói :

— Để tôi lại xin đỡ tay thảo một bài nữa.

Nàng *Sơn-đại* nói :

— Vừa rồi em vâng lời chị dạy, bởi vậy mới dám phiền chị làm thay. Bây giờ để em xin thảo rồi chị sửa lại.

Nói xong, mở tờ long-tiên, cầm bút viết ngay, chỉ trong nửa khắc, đã thành một bài thơ 8 câu. Nàng *Sơn-đại* viết xong, đưa cho nàng *Lãnh-giáng-tuyết* xem và bảo rằng :

Gọi là lạo-thảo ứng-chiếu, xin chị chớ cười.

Nàng *Lãnh-giáng-tuyết* cầm lấy, rồi nói :

— Tôi đứng bên tiểu-thư, đã nhìn rõ rồi, không phải đọc lại nữa. Tiểu-thư vận-bút mẫn-tiệp như thế, cấu-tứ tinh-kỳ như thế, thật là một bậc thiên tài! Thánh-thượng trọng đãi, quả không sai vậy. Vừa rồi tôi dám cả gan làm thay, bây giờ hối lại sao kịp! Hoặc-giả thánh-thượng quở-trách thì làm thế nào?

Nàng *Sơn-đại* cười mà đáp rằng :

— Chị bất-tất phải khiêm-tốn quá như thế!

Nàng *Sơn-đại* vừa nói vừa phong bài thơ trao cho nội-giám tiến-trình, rồi mới thi lễ cùng nàng *Lãnh-giáng-tuyết* mà rằng :

— Em may được thánh-thượng thưởng-giám, có chút hư-danh, không tự xét mình, dám coi thiên-hạ chẳng còn ai nữa. Ngờ đâu ngày nay lại gặp tiên-tử giáng-lâm, vừa rồi được trông tay tiên múa bút, mới biết chị tức là một ông *Lý bạch* trong bọn nữ-lưu vậy. Bây giờ luống khiến em hổ-thẹn hối-hận, mồ-hôi toát đầm. Chị cũng nên mở lượng hải-hà mà cho em được xin lỗi.

Nàng *Lãnh-giáng-tuyết* nói :

— Tôi nguyên con nhà hàn-tiện, có người mua đem đến đây, tự nghĩ cũng đã xiết bao may-mắn. Nay còn dám đánh trống qua cửa nhà sấm, thật thêm mua một trò cười. Tiểu-thư có lòng đoái thương thì dẫu được dự vào hàng nữ-tỳ hầu-hạ, cũng đã quá phận, khi nào lại dám tự nhận là tân khách vậy.

Nàng *Sơn-đại* nói :

— Bạn tương-tri trong nghề văn-tự, thật đã khó chọn, nay em được gặp chị, cũng là cái duyên kỳ ngộ, hà-tất chị lại nói khiêm.

Nàng *Lãnh-giáng-tuyết* chối-từ không được, bất-đắc-dĩ phải dùng lễ tân-chủ mà tương-kiến. Khi giao-bái xong, kéo ghế cùng ngồi, các nữ-tỳ pha trà uống. Nàng *Sơn-đại* lại hỏi nàng *Lãnh-giáng-tuyết* rằng :

— Một bậc cao-tài như chị, thiếu chi nhà giáp-đệ đến cầu, cớ sao lại thành ra đến đây?

(Còn nữa)

LẠNG-SƠN

Rước đèn. Tối hôm kia hồi 9 giờ trại binh có rước đèn, bắt đầu họp ở cửa nam đi qua các phố cửa đông, cửa bắc qua tòa sứ rồi vào trong thành; nhân ấm trời lại sáng giăng suông nên người đi xem cũng đông. Ở đây cứ hai tuần lễ thì lại có cuộc rước đèn, nhằm vào tối thứ bảy hồi 9 giờ.

Một tấn náo-kịch. — Câu chuyện này hôm nọ trong báo đã đăng, nhưng nay sở cầm cũng chưa xét ra mối, mà chàng bị đánh kia thì hãy còn phục thuốc tại nhà thương; nghe đâu cũng vì chuyện ghen tuông nên mới sinh ra thế.

Cái chết khả nghi. — Sáng sớm chủ-nhật, người ta thấy một cái xác đàn ông chừng 30 tuổi nằm chết ở bãi cỏ trước cửa sở cầm, khám cả mình mẩy không thấy thương tích gì, nhưng ở cổ có buộc cái thắt lưng lụa hình như thắt cổ mà tự tử; lạ một điều rằng chỗ này là bãi cỏ không có cây cối mà sao lại thắt cổ dễ dàng như thế, hay là có kẻ thù hoặc quân hung đồ nào lập mưu ra thế chăng, vậy nên sở cầm đã cho khiêng vào nhà thương khám nghiệm để hậu xét

HƯNG-YÊN

Tháng củ mật. Năm nào cũng vậy, cứ gần tết không mấy nơi là không có trộm cướp. Từ đầu tháng giêng tây đến nay về vùng Văn-lâm, Yên mỹ đã có hai đám vào nhỏ ra to rồi.

Một giờ đêm mồng 4 rạng mồng 5 có một bọn 7 đứa vào nhà một người ở làng Thái-lạc, đánh khổ chủ bị thương, đốt mất một cái nhà bếp, cuỗm được một ít đồ đạc và quần áo rồi tẩu thoát được cả.

Lại đêm mồng 4, một bọn nữa ước 10 đứa vào cướp nhà một người tên là Hà-đình-Sung, ở làng Yên-phú, lúc ra có bỏ lại một con trâu. Đám này chưa biết khổ chủ mất những gì, nhưng nghe đâu cũng khá to.

Thăng thưởng. — Trong danh sách các viên tham-tá, thư-ký ngạch tòa sứ được thăng chức kỳ đầu năm tây vừa rồi thì tòa sứ Hưng-yên có M. Trần-v-Liễn được thăng thư ký thượng hạng hạng tư.

Lên giáo-học hạng tư: MM. Lê-v-Ký, Trần-đình-Sanh, Phạm-v-Khản, Ưng-Thiều, Lê-quang-Ngoạn.

Lên giáo-học hạng năm: MM. Trương-xuân-Quang, Mai-duy-Thiều.

Lên giáo-học hạng sáu: MM. Vũ-Cầm, Ng-văn-Đến, Nguyễn-Trang, Ng-hữu-Lữ.

Lên giáo-học hạng bảy: MM. Trần-mộng-Bách, Nguyễn-Bình, Ng-văn-Xước, Hoàng-đức-Thi, Trần-Nhân, Lâm-Toại, Đào-đăng-Kỷ, Ng-hữu-Hoàng, Hồ-Mân, Lê-v-Trình, Hà-huy-Bảo, Lương-Bu, Lê-quang-Duật

Lên nữ giáo-học hạng năm: Mme Bửu-Du (tức là Mme Ng-khoa-Diệu Nhơn).

Lên trợ-giáo hạng sáu: MM. Ng-đình-Tương, Vương-Trân, Phạm thế-Dinh, Trần-như-Bích.

Lên trợ-giáo hạng bảy: MM Trần-văn-Trạch, Trần-văn-Duyên, Trần-Tư, Vũ-ngọc-Bát, Trần-Tuy, Nguyễn-Phụng, Lâm-diện-Anh, Huỳnh-văn-Diệm, Ng-khoa Dinh, Phan-v-Cương, Lê-xuân-Thân, Phan-quang-Dai, Trần đông-Tống, Thái-Cưu, Ng-đức-Toàn, Hồ-xuân-Bảo, Vũ-tăng-Đắc, Phan-v-Hoài, Đinh-ngọc-Cơ, Trịnh-xuân-Dương.

Lên nữ trợ-giáo hạng sáu: Cô Đinh-thị-Khương và Tôn-thất-Oanh tức (Ng-thị-Phồng). Lê-thị-Kỷ (tức Hà-thị Tư).

Ngạch Nông-chính

Những viên chức công sự sở Nông-chính đăng tên như sau này được thăng:

Lên cán sự Nông-chính hạng nhất: MM. Bùi-quang-Nhuận, Trần-Thông.

Lên cán sự Nông-chính hạng nhì: MM. Lưu-bách-Hoàng, Lê-quang-Liên.

Lên cán sự Nông-chính hạng tư: MM. Ng-tử-Ngộ, Nguyễn-Canh.

Lên cán sự Nông-chính hạng năm MM. Lê-đình-Mộ, Trần-ngọc-Du, Ng-gia-Chí, Trương-Tu, Ngô-hoan-Hợp.

Ngạch Địa-chính

Những viên-chức công sự sở Địa-chính được thăng có tên sau này:

Lên ký họa đạc điền hạng nhất: MM. Ng-văn-Thăng, Hoàng-anh-Bình, Phan-Liêm, Tôn thất-Ân.

Ngạch Mật-thám

Những viên-chức công sự tòa Mật-thám được thăng đăng tên sau này:

Lên mật-thám hạng nhì: MM. Ng-văn-Kha, Ng-hữu-Tuyển.

Lên mật-thám hạng ba: MM. Ng-Gi, Phan-đam-Thanh.

VIỆC KINH-ĐÔ

Phường hát Tàu. Một bọn hát Tàu ở Quảng-đông cả thảy chừng 65 người vừa đàn ông đàn bà đến Huế đã được ít lâu, Thiên-hạ nô nức đến xem rất đông, nhưng bọn ấy ở có mươi hôm rồi lại đi nơi khác. Nghe đâu họ có xin vào nhà Duyệt-thị hát chầu Ngự-lãm, nhưng thỉnh chỉ không được.

Bạn hát Qui-nhơn. — Bạn hát Qui-nhơn là phường hát cải-lương của người ta mới lập ra đã luyện tập thành thực và nhuần nhã và đã có tiếng khen ở Nam Trung.

Nay phường ấy đã đến diễn-kịch ở Huế, có đủ đào kép hát hay, đàn giỏi mà bộ lịch thanh âm nghe cũng hay, xem cũng đẹp.

Cốt nhục tương tàn. — Nghe đến câu « Cốt-nhục tương-tàn » thì ai lại không biết là anh em bà con trở hại nhau! quả thật thế, đã nên ghê gớm thay! Vừa rồi ở trước cửa Thượng tứ, có hai người làm thợ đóng xe vốn là anh em chú bác với nhau, chẳng hay cãi lẫn nhau việc gì mà hai người đều nổi thạnh-nộ, tay này cái búa, tay kia cái kềm cứ đầu óc mà choảng nhau như là những người trai ở nhà tể-sanh hạ thịt trâu bò vậy. ham đến nỗi máu rơi thịt đổ mà chưa đã hơn, còn đuổi nhau chạy rông cả phố. May lúc bấy giờ có người lính cảnh-sát mới dẹp yên sự vô nghĩ ấy và đã đem cả hai người về nhà pha, nếu không thì bọn ấy còn làm hung lợn nữa. Gớm ghê thay!

Thăng thưởng. — *Ngạch Học-chính.* — Kể từ ngày 1 tháng giêng tây năm 1934, những viên-chức công sự Học-chánh được thăng có tên như sau này:

Lên giáo-học thượng hạng hạng nhất: M Tống-viết-Toại.

Lên giáo-học hạng nhì: M. Cung-quang-Hậu.

Lên giáo-học hạng ba: MM. Dương-Cung, Ng-trung-Nghệ, Ng-duy-Duật, Ng-tô-Diêm, Vũ-qui-Minh.

HIỆU
MINH-ĐƯỜNG
MAI-CHÍNH TỔNG-CỤC
của Đông pháp Yên-thảo công-ty
BÁN BUÔN VÀ BÁN LẺ
CÁC THỨ THUỐC LÁ VÀ XÌ-GÀ
Giữa phố hàng Gai số 83

Hàng tốt giá rẻ

Hàng-đào hiệu LƯƠNG-THÔNG-HING.
Hai mươi năm lẻ, tiếng lừng gần xa.
Đồ vàng, đồ bạc, đồ ngà,
Kim cương bảo thạch cùng là chân-châu,
Của sang vật lạ thiếu đâu,
Kiểu làm lại sẵn thợ Tàu thợ Nam.
Hồng không thêm thợ Tàu sang,
Thợ làm cẩn thận giá hàng phải chăng,

LƯƠNG-THÔNG-HING
Bijoutier,
41, Rue de la Soie, 41
HANOI

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU
(hiệu dâu tai)

Một vị độc giả có viết thư lỏi chúng tôi về cái giá trị và cách dùng thuốc Dragées Rabuteau thế nào, vì ngài đã nhờ thuốc Dragées Rabuteau (hiệu dâu tai) ấy mà khỏi bệnh hao mòn thần kinh, mòn mỏi sức khỏe mà đã chuyển thành ra bệnh đau dạ dầy và lao gan ruột.

Vậy xin kể ra sau này: Thuốc Dragées Rabuteau (hiệu dâu tai) này bào chế có chất sắt là một chất rất bổ về đường khí huyết, lại có khí dạm làm (iode) để lọc cho huyết được trong sạch mà làm cho tiêu tán những bọn bẩn ra ngoài hết. Người ta thường thấy phần nhiều người bị bệnh hư huyết, xanh xao và yếu đuối, đau mắt, đau cuống họng, có những mụn mọc sần sần lên ở mặt. Đàn bà con gái thì nguyệt kỳ khô g đều, thường hay sinh ra đau bụng.

Muốn cho khỏi hết các chứng kể ấy thì nên dùng độ vài lọ thuốc Dragées Rabuteau (hiệu dâu tai) là một thứ thuốc kinh-nghiệm đã lâu, lại là một thứ thuốc có danh-tiếng hơn cả.

Ở các hàng báo chữ lớn đều có bán rẻ.

2056

RƯỢU PIPPERMINT

ĐỜI CHO ĐƯỢC HIỆU
GET!
Rượu này nồng mát khan tiếng và liệu.
Làm bằng đường tinh anh.
BÀ CHÚA NHỮNG CRÈMES BẠT-HẢ
Pha lộn với nước, rượu Bạt-hà Pippermint uống lấy làm mát mẻ lắm. Hãng cất ra từ năm 1796 ông GET FRÈRES ở thành REVEL (Tiền Haute-Garonne)

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Xin các ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn bản-quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho bản-quán cái giấy quấn báo, chứa lại thì nhớ thì biên rõ ràng vào đấy, và gửi theo hai hào (0$20) bằng tem cũng được) để thì tiền giấy quấn khác)

Nếu ai không gửi tiền theo thì cứ để nguyên như cũ hoặc phải trả nhiều hơn.

Dùng thuốc phải cẩn-thận mới được!

Rượu bổ-đào: TONIQUE TONKINOIS

Đã mười mấy năm nay Bản-hiệu giao-thiệp với người bản-xứ đã nhiều lắm, và đã được lòng qui-khách tin-cẩn là bởi sự thực-thà ngay-thẳng. Tưởng nay cũng nên nhắc lại để các ngài so-sánh và xuy-xét thì sẽ biết rõ hơn sự thực-thà của Bản-hiệu. Thứ rượu bổ-đào của Bản-hiệu, người bản-xứ đều biết tiếng là một vị thuốc rất rẻ tiền và rất qui để trị các chứng bệnh như: **kém ăn-ngủ, mỏi-mệt, còm-yếu, hay chóng mặt nhức đầu, đau xương đau mình**, lại rất là bổ sức cho đàn-bà đẻ, người ốm mới khỏe, người già-yếu sức lực kém có thể khỏe lại như khi trẻ, con nít từ 10 tuổi sẽ được mau lớn! Vì thế thứ rượu này đã được vô-số tờ chứng-chỉ là công-hiệu.

Giá bán **2$25** một chai lớn, từ sáu chai trở lên sẽ trừ hoa-hồng.

Hiệu Bào-chế MONTÈS, 54, phố Tràng-tiền, Hanoi.

壽醫林桂張
HỠI CÁC ÔNG MẮC PHẢI BỆNH TRĨ! XIN MỜI CÁC ÔNG QUA BỘ, TÔI CHỮA BỆNH NÀY

BỆNH TRĨ (tức là bệnh lòi tí) thực nhiều người mắc phải, chẳng những là đau đớn, như sần đến khi đại-tiện xong rồi thì lan-hoạt đầm đìa, thật là bất tiện cho người ta lắm, hễ không chữa ngay cho khỏi, để lên thì càng ngày càng thêm nặng về sau khó chữa.

Khi sưng chữa bệnh này đều dùng dao rất cho nên người có bệnh lấy làm đau đớn, vậy nên tôi dụng tâm nghiên cứu một cách mới chuyên-trị chữa bệnh này không đau không nói, chỉ trong mấy hôm thôi những nốt mọn từ kỳ rạng rơi, mà trong khi đang chữa có thể làm lang nhưng không mất thì giờ. Tây ngài nào mắc phải bệnh này xin mời đến.

M. TCHUONG-QUAY-LAM
26, Phố Hàng Brêve. — HANOI
Sáng tiếp khách từ 8 giờ rưỡi cho đến 2 giờ chiều, đi chữa từ 2 giờ rưỡi đến 5 giờ.
Các tỉnh xa đến xin hẹn tiếp.
Thư từ xin trả lời trước. 2096

Nhà Bản-đồ « TÂM-TÀM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

HÀNG MỚI VỀ

Enveloppes và chambres à air xe tay
Vải xanh lợp mui thật tốt khổ rộng 1m20 giá 2$20 một thước
Chục xe, vòng bánh, nan hoa, vân vân.
Các hiệu xe nên mua ngay được giá hạ

SOCIÉTÉ FRANÇAISE DE TRANSPORTS
SOCIÉTÉ ANONYME AU CAPITAL DE 1.800.000 FRANCS
POUSSE-POUSSE SAIGONNAIS
7, *Boulevard Bobillot, Hanoi* 2009

CÔ THẤY CON DAO NÀY

KHẮC VÀO LƯỠI DAO

thì mới là hạng tốt, mà dùng nó thì thực là bền.

PACHOD Frères & Cie LYON 2058

ATOPHAN-CRUET
THUỐC ATOPHAN-CRUET
là một vị thuốc hảo không có pha chế nhiều món
Mỗi hoàn 0,50 cgr (uống từ 3 đến 8 hoàn trong 24 giờ)
TRỪ CÁC BỆNH ĐAU LẮT-LÉO VÀ GÂN-CỐT
THUỐC PHÁP — Trữ tại: 6, Rue du Pas-de-la-Mule, PARIS — Ở PHÁP QUỐC LẠI
Cũng có bán tại: Hanoi: Ng-Gi-CHASSAGNE, Phm-Bùi-Nhuận & Pol-Bộ-Châu, Phm, vaccin hiệu Pasteur

KIM-CƯƠNG XIÊM

Bản-hiệu mới về một ít KIM-CƯƠNG XIÊM để làm mặt-nhẫn và hoa-tai, thật-sống và nhánh lắm chẳng kém gì kim-cương tây. Qui-khách nên đến chọn mau kẻo hết mất cơ-hội, vì thứ này cũng hiếm, không thường có, đem đi làm quà mấy đám cưới thì rất qui, thật là sang-trọng.

Kỳ tàu này mới sang

Laine complets et pardessus, imperméable càng các thứ hàng to lụa Tây-Nam rất mới. Giá bán phải chăng.

Xin hỏi: **Hiệu NAM-THỊNH**
Soieries — 6 Rue des Cantonnais — Hanoi.

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

RUE PAUL-BERT, HANOI

NHÂN dịp TẾT

Từ thứ hai 21 Janvier và những hôm sau:

Có bán chiêu-khách: Những hàng sau này:

Nước-hoa, các thứ dùng để rửa mặt, đồ vàng bạc, đồng-hồ, giấy, các thứ bằng gia, các thứ để hút thuốc, đồ ảnh, kính, đồ thể-thao, giao kéo, đồ dùng trong bếp, cốc, đồ bằng sứ, đồ sắt, đồ điện khí, đồ dùng về vệ-sinh, mũ, áo, vải, giạ, len, giầy dân bà, tủ ghế.

Xin xem các chỗ bày hàng, các sổ khai giá

Giá bạc cao nên thừa dịp

CỬA HÀNG NGHỈ TẾT

Nhà hàng xin nói để các qui-khánh biết cho rằng, ba ngày Tết là thứ ba mùng 5, thứ tư mồng 6 và thứ năm mồng 7 février cửa hàng đóng cửa.

Ann. Tel. : MAGASREUNIS — TÉLÉPHONE N° 139

ŒNO-KOLA COCA

RƯỢU BỔ
酷補

G. BLANC *(dệ nhất hạng bào-chế)*
Ông **L. BLANC** *(người nối-nghiệp)*
HANOI (Bắc-kỳ)
chế ra
Giá bán **2$40** một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con
每晨午各服各啞浮嚥聽歌啖精

Bán tại: Hiệu Bào-chế **J. BLANC**
31, phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi
2099

RƯỢU NHO J. K. WATSON

Là một thứ thuốc bổ **mạnh** nhất, cái phép chế thuốc này khảo-cứu đã lâu năm, và cái cách làm, lại tinh-vi cẩn-thận, nên thuốc này là một thứ bổ **mạnh** nhất.

Những khi cơ-thể cần dùng phải bổ dưỡng rất mạnh, thì dùng thuốc này **chắc và nhậy lắm.**

Bệnh huyết suy, bệnh gân yếu, bệnh ghíp, bệnh sốt rét rừng, v. v.

Uống một cốc nhỏ (liqueur) hai mươi phút trước hai bữa ăn chính.

Giá bán: 2$50 một litre

Hiệu Bào chế E. CHASSAGNE

59, phố Paul-Bert, Hanoi

Do Viện Khoa học Việt Nam và Trường Đại học Tổng hợp Tokyo thực hiện. Thư viện Tổng hợp Chiêu Đăng chụp - Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)